

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/29/2022
Identifikačné číslo spisu: 1215213411
Dátum vydania rozhodnutia: 13.12.2023
Meno a priezvisko: JUDr. Radoslav Svitana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2023:1215213411.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne: Ing. Z. L., PhD., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXXX, Bratislava, zastúpenej JUDr. Vojtechom Földesom, advokátom so sídlom Jaskový rad 163, Bratislava, proti žalovanému: MH Teplárenský holding, a.s. (pôvodne Bratislavská teplárenská spoločnosť, a.s.), so sídlom Turbínová 3, Bratislava - mestská časť Nové Mesto, IČO: 36 211 541, o neplatnosť výpovede z pracovného pomeru a náhradu mzdy a o návrhu žalovaného, vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 52Cpr/4/2015, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 5. decembra 2018 č. k. 4CoPr/16/2017-365 takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 5. decembra 2018 č. k. 4CoPr/16/2017-365 v prvom, druhom a treťom výroku, ako aj rozsudok Okresného súdu Bratislava II zo dňa 19. mája 2017 č. k. 52Cpr/4/2015-281 z r u š u j e a vec vracia Mestskému súdu Bratislava IV na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 19. mája 2017 č. k. 52Cpr/4/2015-281 vo výroku I. určil, že výpoveď z pracovného pomeru zn. 03650/2014/1102 zo dňa 05.12.2014, ktorú urobil žalovaný voči žalobkyni je neplatná a pracovný pomer žalobkyne trvá; vo výroku II. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni náhradu mzdy vo výške 38 386,46 eur brutto v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku, vo výroku III. priznal žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, vo výroku IV. zamietol návrh žalovaného, ktorým žiadal určiť, že od neho nemožno spravodlivo požadovať, aby žalobkyňu naďalej zamestnával, a vo výroku V. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť súdny poplatok za žalobu v určenej výške.

1.1. Súd prvej inštancie zdôvodnil rozhodnutie tým, že nebolo preukázané, že u žalovaného došlo k organizačnej zmene, keď žalovaný písomné rozhodnutie o organizačnej zmene nepredložil, hoci ako zamestnávateľ musí preukázať existenciu takéhoto písomného rozhodnutia o organizačnej zmene. Žalovaný nepreukázal, že žalobkyňa sa stala nadbytočnou, keď napriek tvrdeniu žalovaného, že pracovné miesto žalobkyne bolo s účinnosťou od 1.3.2014 zrušené a jej práca bola rozdelená medzi ostatných

zamestnancov, jej naďalej pridieval pracovné úlohy a to v období od ukončenia jej PN až do ukončenia jej pracovného pomeru, ku ktorému došlo dňa 5.12.2014.

1.2. Súd prvej inštancie tiež uviedol, že zo strany žalovaného nebola splnená ani podmienka ponuky inej vhodnej práce. Mal za preukázané, že žalobkyňa neodmietla ponúknuté pracovné miesto technik investičnej výstavby, iba prejavila nesúhlas s ponúkanou výškou mzdy. Žalobkyňa tvrdila, že ponúknutý plat nezodpovedal jej vzdelaniu a odbornej spôsobilosti a nezodpovedal ani mzdovému rozpätiu tzv. tarifného platu uvedeného v Prílohe č. 2 kolektívnej zmluvy pre tarifnú triedu Z4. Súd prvej inštancie konštatoval, že zmyslom ponukovej povinnosti je okrem iného aj to, aby zamestnávateľ ponúkol zamestnancovi prácu za podmienok, ktoré sa čo najviac blížila podmienkam, za ktorých vykonával pôvodnú prácu. Mzda je imanentnou súčasťou obsahu dohodnutých podmienok pracovného pomeru. Pokiaľ teda výška mzdy, ktorá bola žalobkyni ponúknutá na pracovnom mieste, ktoré neodmietla, nezodpovedala mzdovým predpisom a kolektívnej zmluve, zamestnávateľ tým porušil ustanovenia nielen kolektívnej zmluvy ale aj zásady uvedené v čl. 2 a čl. 3 Zákonníka práce. Pokiaľ žalovaný žalobkyni ponúkol na ňou prijaté pracovné miesto technik investičnej výstavby mzdu vo výške 600 eur, nepostupoval v súlade s poctivým zámerom a ani v súlade s kolektívnou zmluvou, ktorú je povinný v pracovnoprávných vzťahoch dodržiavať.

2. Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 5. decembra 2018 č. k. 4CoPr/16/2017-365 prvým výrokom (bez označenia výrokov rímskymi číslami) rozsudok súdu prvej inštancie v časti, ktorou súd prvej inštancie určil, že pracovný pomer žalobkyne trvá, zmenil tak, že žalobu žalobkyne v tejto časti zamietol, druhým výrokom rozsudok v časti zamietnutia návrhu žalovaného zmenil a určil, že od žalovaného nemožno spravodlivo požadovať, aby žalobkyňu naďalej zamestnával, tretím výrokom rozsudok v časti určenia neplatnosti výpovede z pracovného pomeru danej žalovaným žalobkyni a v časti uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť žalobkyni náhradu mzdy vo výške 18 114,96 eur brutto potvrdil a štvrtým výrokom rozsudok súdu prvej inštancie vo zvyšnej vyhovujúcej časti týkajúcej sa náhrady mzdy, v časti uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť súdny poplatok za žalobu a v časti o trovách konania zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

2.1. Odvolací súd zdôvodnil napadnuté rozhodnutie s odkazom na ustanovenia § 63 ods. 1 písm. b), § 63 ods. 2, § 74, § 77, § 79 ods. 1, ods. 2, § 119 ods. 1 až 3, § 119a ods. 1, § 134 ods. 1 až 4 Zákonníka práce a na ustanovenia kolektívnej zmluvy tým, že i keď sa nestotožnil so všetkými súdom prvej inštancie ustálenými dôvodmi neplatnosti výpovede, dospel k rovnakému záveru, že hmotnoprávne podmienky platnosti výpovede neboli splnené. Odvolací súd sa nestotožnil s právnymi závermi súdu prvej inštancie, že žalobkyňa nebola nadbytočná, keďže jej boli v novembri 2014 pridelené dve alebo tri pracovné úlohy. Uviedol, že súhlasí aj s odvolacími námietkami žalovaného, ktorý tvrdil, že jeho predstavenstvo rozhodnutím zo dňa 4.2.2014 písomne rozhodlo o zmene organizačnej štruktúry a o znížení počtu zamestnancov, a popri iných pracovných miestach rozhodlo aj o zrušení pracovného miesta žalobkyne, pričom práve v príčinnej súvislosti s rozhodnutím o organizačnej zmene sa žalobkyňa stala nadbytočnou, čo nebolo v konaní sporné.

2.2. Podľa odvolacieho súdu však súd prvej inštancie dospel k správne záveru, že zo strany žalovaného nebola vo vzťahu k žalobkyni riadne splnená ponuková povinnosť ako ďalšia nevyhnutná hmotnoprávna podmienka platnosti výpovede. Žalovaný ponúkol žalobkyni viacero voľných pracovných miest, z ktorých boli niektoré pre žalobkyňu vhodné, pričom ako posledné jej ponúkol pracovné miesto technik investičnej výstavby. Odvolací súd zdôraznil, že na platnosť výpovede zo strany zamestnávateľa sa vyžaduje nielen ponuka iného vhodného pracovného miesta, ale aj preukázanie, že zamestnanec ponuku odmietol. Túto skutočnosť žalovaný nepreukázal. Zo zápisov zo stretnutí strán je zrejmé, že žalobkyňa na stretnutí 4.12.2014 prejavila o miesto záujem, súhlasila aj so zaradením do tarifnej triedy Z4, ale nesúhlasila s výškou žalovaným navrhovanej mzdy a navrhla mzdu vo výške jej dovtedajšej mzdy. Následne na stretnutí dňa 5.12.2014 jej žalovaný oznámil, že jej návrhu nevyhovuje. Žiadna dohoda však žalobkyni predložená nebola a odmietnutie ponúknutého pracovného miesta žalobkyňou zo zápisu zo stretnutia taktiež nevyplýva.

2.3. Určenie, že od žalovaného nemožno spravodlivo požadovať, aby žalobkyňu naďalej zamestnával, zdôvodnil odvolací súd tým, že vzťahy medzi žalobkyňou a žalovaným sú (príčinením oboch) natoľko rozvrátené, že je vylúčené, aby ďalší pracovnoprávny vzťah medzi nimi mohol fungovať, keďže vzájomná dôvera neexistuje. Nie je možné od žalovaného očakávať, aby uveril, že žalobkyňa k nemu

bude v budúcnosti lojálna, že bude hájiť jeho záujmy, že ho nebude svojvoľne obviňovať z nejakého konania, ktoré je nepreukázané, že s ním bude riadne spolupracovať a že jej môže dôverovať. Keďže výrok, že od žalovaného nie je možné spravodlivo požadovať, aby žalobkyňu naďalej zamestnával, je z povahy veci nezlučiteľný s určením, že pracovný pomer trvá, odvolací súd napadnutý rozsudok aj v tejto časti zmenil a žalobu v časti určenia trvania pracovného pomeru zamietol.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podali dovolanie žalobkyňa aj žalovaný. Žalobkyňa podala dovolanie proti zmeňujúcim výrokom (prvý a druhý výrok), a to z dôvodov podľa § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. c) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Uviedla, že odvolací súd bez akýchkoľvek dôkazov, ktoré by boli vykonané na pojednávaní, rozhodol o tom, že je nespravodlivé žiadať od zamestnávateľa, aby naďalej žalobkyňu zamestnával. Dôsledkom postupu odvolacieho súdu, ktorý bez akéhokoľvek dokazovania akceptoval tvrdenia žalovaného uvedené v odvolaní, bola kumulácia negatívnych informácií o osobe žalobkyne. Odvolací súd pritom nezohľadnil, že žalobkyňa u zamestnávateľa pracovala svedomite vyše sedem a pol roka. Odvolací súd sa pri hodnotení „osoby zamestnankyne, doterajších výsledkov a schopností spolupráce“ zamerail iba na obdobie dočasnej práceneschopnosti a prekážok v práci na strane zamestnávateľa, teda iba na obdobie cca 10 mesiacov, pričom neodôvodnil, na základe čoho dospel k záveru, že so žalobkyňou bola počas uvedeného obdobia sťažená komunikácia.

4. Žalovaný podal dovolanie proti tretiemu, potvrdzujúcemu výroku rozsudku odvolacieho súdu a prípustnosť dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP. K splneniu ponukovej povinnosti uviedol, že súd správne zistil skutkový stav, že žalovaný ponúkol žalobkyňi viacero voľných pracovných miest, pričom ako posledné jej ponúkol miesto technik investičnej výstavby. Žalobkyňa prejavila o toto miesto záujem, súhlasila so zaradením do tarifnej triedy Z4, ale nesúhlasila s ponúknutou výškou mzdy. Namiesto ponúkanej mzdy (600 €) žalobkyňa požadovala mzdu vo výške jej doterajšej mzdy (1 140 €), na čo jej žalovaný oznámil, že jej protinávrhu nie je možné vyhovieť. Ani súd prvej inštancie a ani odvolací súd však nevyhodnotili nesúhlas žalobkyne s ponúknutou výškou mzdy ako odmietnutie ponúknutej práce.

4.1. Právny záver, že žalobkyňa pracovné miesto technik investičnej výstavby neodmietla, keď nesúhlasila s určenou výškou mzdy, žalovaný považuje za nesprávny a odlišný od rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR. K tomu poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/72/2010, v zmysle ktorého ak došlo k odmietnutiu ponúknutej práce zo strany zamestnanca len z dôvodu nesúhlasu s výškou mzdy, má sa súd zaoberať, či ponúkaná výška mzdy bola v súlade s dobrými mravmi. Najvyšší súd teda vyslovil, že bolo povinnosťou odvolacieho súdu vysporiadať sa najmä s otázkou, či mzda, ktorú zamestnávateľ zamestnankyni ponúkol, bola v súlade s v tom čase platným mzdovým poriadkom a poctivým zámerom zamestnávateľa. Z uvedeného podľa žalovaného vyplýva, že ak je ponúkaná mzda v súlade s dobrými mravmi a zamestnávateľ nezneužil svoje silnejšie postavenie, je potrebné konanie zamestnanca, ktorý nesúhlasí s ponúknutou mzdou, vyhodnotiť ako odmietnutie ponúknutej práce v zmysle § 63 ods. 2 písm. b) Zákonníka práce. Ak odvolací súd nevyhodnotil, či ponúknutá mzda spĺňala uvedené predpoklady (bola v súlade s dobrými mravmi), je jeho právny záver nesprávny.

4.2. Podľa názoru žalovaného žalobkyňa ponúknuté pracovné miesto odmietla, ak nesúhlasila s ponúknutou mzdou. Prijatie návrhu, ktoré obsahuje dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné zmeny, je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh (§ 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Preto právny záver oboch súdov, že žalobkyňa ponúknuté pracovné miesto neodmietla, iba prejavila nesúhlas s určenou výškou mzdy, si vnútorne logicky odporuje. Keďže mzda je podstatnou súčasťou pracovnoprávneho vzťahu, je nemožné prijať ponúknuté pracovné miesto a zároveň nesúhlasiť so mzdou. Žalovaný podporne poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 21Cdo/2088/98, podľa ktorého za odmietnutie inej práce zodpovedajúcej kvalifikácii zamestnanca treba považovať aj konanie zamestnanca spočívajúce v tom, že návrh na uzatvorenie dohody o jeho ďalšom pracovnom zaradení neprijme v lehote určenej zamestnávateľom.

5. Žalovaný v písomnom vyjadrení k dovolaniu žalobkyne uviedol, že jej dovolanie nemá obligatórne náležitosti, žalobkyňa v ňom nevymedzila právnu otázku, o ktorej údajne rozhoduje Najvyšší súd

Slovenskej republiky rozdielne a ani túto údajnú rozdielnu rozhodovaciu prax neoznačila. Žalovaný zdôraznil, že skutkový stav v čase rozhodovania odvolacieho súdu bol totožný so skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie. Odvolací súd čerpal z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie, pričom nijako so zisteným skutkovým stavom nepolemizoval. Vychádzal zo skutočností, ktoré neboli sporné, avšak na rozdiel od súdu prvej inštancie dospel k odôvodnenému záveru, že od žalovaného nie je možné spravodlivo požadovať, aby žalobkyňa naďalej zamestnával (keď vzhľadom na rozvrátené vzťahy medzi stranami sporu to považoval za spravodlivé pre obe strany). Preto žalovaný navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalobkyne odmietol resp. zamietol.

6. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k dovolaniu žalovaného navrhla, aby dovolací súd dovolanie žalovaného odmietol. Podľa nej už súd prvej inštancie vykonal podrobnú analýzu skutkového stavu, ktorý subsumoval pod správne právne posúdenie veci. Takisto odvolací súd v časti, ktorú žalovaný napáda dovolaním, správne zistil skutkový stav a vyvodil vecne správne právne závery. Žalobkyňa zdôraznila, že konanie o dovolaní nie je akýmsi ďalším „druhým odvolaním“. Pokiaľ žalovaný namieta, že rozsudok odvolacieho súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, podľa žalobkyne je v danom prípade jediným náležitým právnym predpisom Zákonník práce, ktorého ustanovenia odvolací súd v časti, ktorú žalovaný napáda dovolaním, aplikoval vecne správne.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“, resp. „najvyšší súd“) ako súd príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP; v tomto prípade obe strany podali dovolanie proti tým častiam rozsudku odvolacieho súdu, ktoré boli v ich neprospech), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, pristúpil k vecnému preskúmaniu dovolaní. Vzhľadom k tomu, že určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru je výrok, na ktorý všetky ďalšie výroky nadväzujú, bolo potrebné v prvom rade preskúmať na základe dovolania žalovaného tretí výrok rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie v časti určenia neplatnosti výpovede. Dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je prípustné a dôvodné, preto bolo potrebné rozsudok odvolacieho súdu v tejto časti zrušiť (§ 449 ods. 1 CSP).

8. O mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritorným rozhodnutím predstavujúcim *res iudicata*), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (3Cdo/319/2013, 1Cdo/348/2013, 3Cdo/357/2016, 3ECdo/154/2013, 3Cdo/208/2014). Na druhej strane však otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, je otázkou zákonnosti a jej riešenie patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu (napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010, III. ÚS 550/2012).

9. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

10. Podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

11. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto

právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

12. Pre procesnú situáciu, v ktorej § 421 ods. 1 CSP pripúšťa dovolanie, má mimoriadny význam obsah pojmu „právna otázka“ a to, ako dovolateľ túto otázku zadefinuje a špecifikuje v dovolaní. Otázkou relevantnou z hľadiska citovaného zákonného ustanovenia môže byť pritom len otázka právna (teda v žiadnom prípade nie skutková otázka). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Posúdenie prípustnosti dovolania závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom vymedzenej právnej otázky a že sa jedná o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

13. Nestačí však, že ide o právnu otázku. Musí ísť o takú právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu, i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná (ale rozhodnutie odvolacieho súdu spočívalo na odlišných dôvodoch), nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia.

14. Žalovaný zdôvodnil dovolanie nesprávnym právnym posúdením veci (§ 432 v spojení s § 421 ods. 1 písm. a/ CSP), pričom ako právnu otázku, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, vymedzil otázku, či sa nesúhlas zamestnankyne s ponúknutou výškou mzdy má považovať za odmietnutie ponúkanej práce, alebo nie. K tomu uviedol jedno rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, a to uznesenie sp. zn. 5Cdo/72/2010. Podporne tiež odkázal na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 21Cdo/2088/98.

15. Dovolací súd odkazuje na predchádzajúce rozhodnutia, obsahujúce výklad o ustálenej rozhodovacej praxi odvolacieho súdu, v zmysle ktorých do tohto pojmu možno zaradiť aj prax vyjadrenú v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a vecne na ne nadviazali (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/6/2017, 3Cdo/158/2017, 4Cdo/95/2017, 5Cdo/87/2017, 6Cdo/21/2017, 6Cdo/129/2017, 8Cdo/33/2017). Aby dovolací súd predišiel sporom o tom, či vyššie označené uznesenie sp. zn. 5Cdo/72/2010 spĺňa tieto kritériá, poukazuje aj na nález z 28. septembra 2023 sp. zn. III. ÚS 7/2023, v ktorom Ústavný súd SR (s odkazom na skorší nález sp. zn. I. ÚS 51/2020) konštatoval, že „najvyšší súd nie je viazaný tým, o ktorý prípad právnej otázky podľa § 421 ods. 1 CSP oprel prípustnosť dovolania dovolateľ. Dovolanie tak bude prípustné aj vtedy, ak napríklad dovolateľ prípustnosť odôvodnil odklonom od ustálenej praxe najvyššieho súdu, no najvyšší súd zistí, že v skutočnosti nejde o odklon, ale o nejednotnosť takejto praxe.“ V tu posudzovanej veci teda aj keby žalovaným označené rozhodnutie odvolacieho súdu nespĺňalo kritériá ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, je potrebné, aby sa dovolací súd zaoberal dovolateľom nastolenou právnou otázkou ako otázkou, ktorá ešte nebola (ustálene) vyriešená alebo ktorá je dovolacím súdom riešená rozdielne.

16. Z vyššie uvedeného teda vyplýva prípustnosť dovolania v tejto veci. Pokiaľ ide o jeho dôvodnosť, dovolací súd nevidí dôvod odchýliť sa od právnych záverov uvedených v uznesení z 8. marca 2011 sp. zn. 5Cdo/72/2010 a v následnom rozsudku z 27. novembra 2015 sp. zn. 5Cdo/221/2012. V uvedených rozhodnutiach najvyšší súd riešil podobnú situáciu ako v tu prejednávanvej veci, keď zamestnankyňa bola síce ochotná prejsť na pracovné miesto, ktoré jej zamestnávateľ ponúkol, avšak napokon ho odmietla z dôvodu, že neboli splnené ňou požadované mzdové nároky. Z ustálenej súdnej praxe (napr. R 51/1997) vyplýva, že splnenie povinností zamestnávateľa ustanovených v § 63 ods. 2 Zákonníka práce je hmotnoprávnou podmienkou platnosti výpovede z dôvodov uvedených v § 63 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce. Povinnosť zamestnávateľa pred výpoveďou urobiť ponuku inej vhodnej práce má v podstate povahu smerujúcu k uzavretiu dohody o zmene pracovných podmienok ohľadom druhu vykonávanej práce, čoho súčasťou sú aj mzdové podmienky. Ak zamestnávateľ takúto ponuku urobí, je

výlučne na rozhodnutí zamestnanca, či túto ponuku prijme alebo odmietne. Pokiaľ zamestnanec ponúknutú prácu odmietne, je tým splnená hmotnoprávna podmienka uvedená v § 63 ods. 2 písm. b) Zákonníka práce pre platnosť výpovede z pracovného pomeru.

17. Pokiaľ bolo vykonaným dokazovaním preukázané, že žalovaný ponúkol žalobkyni pre ňu vhodné pracovné miesto technika investičnej výstavby a žalobkyňa síce toto miesto neodmietla, ale poukazovala na to, že ponúkaná mzda na tomto pracovnom mieste je v rozpore so mzdovými predpismi a kolektívnou zmluvou, bolo povinnosťou súdu vysporiadať sa s otázkou, či mzda, ktorú žalovaný žalobkyni na voľnom pracovnom mieste ponúkol, spĺňala náležitosti mzdových predpisov a kolektívnej zmluvy. Pokiaľ sa odvolací súd touto otázkou nezaoberal (napriek tomu, že žalovaný v odvolaní argumentoval konkrétnymi ustanoveniami kolektívnej zmluvy, z ktorých vyvodzoval interval minimálnej a maximálnej mzdy na danom pracovnom mieste), bol jeho záver, že nesúhlas žalobkyne s výškou mzdy na ponúkanej pracovnej pozícii nemožno považovať za odmietnutie tejto pracovnej pozície, predčasný. Pokiaľ sa odvolací súd nestotožnil s ostatnými súdom prvej inštancie ustálenými dôvodmi neplatnosti výpovede, mal sa dôsledne zaoberať súladnosťou výšky mzdy na ponúkanom pracovnom mieste s mzdovými predpismi, kolektívnou zmluvou a prípadne s dobrými mravmi.

18. Nemožno dať za pravdu odvolaciemu súdu v tom, že žalovaný nepreukázal, že žalobkyňa odmietla jeho ponuku inej vhodnej práce. Samotný odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozsudku konštatoval, že zo zápisov zo stretnutí strán je zrejmé, že žalobkyňa na stretnutí 4.12.2014 prejavila o miesto záujem, súhlasila aj so zaradením do tarifnej triedy Z4, ale nesúhlasila s výškou žalovaným navrhovanej mzdy a navrhla mzdu vo výške jej dovtedajšej mzdy, a následne na stretnutí dňa 5.12.2014 jej žalovaný oznámil, že jej návrhu nevyhovuje. Pokiaľ by výška ponúkanej mzdy bola v súlade s mzdovými predpismi, kolektívnou zmluvou a nebola by diskriminačná vzhľadom na výšku mzdy iných zamestnancov a zamestnankýň vykonávajúcich za porovnateľných podmienok porovnateľnú prácu (čo preskúmajú sudy v ďalšom konaní), bolo by potrebné požiadavku žalobkyne na vyššiu mzdu považovať v zmysle § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka za odmietnutie ponuky a za nový návrh. Ak sa naopak ukáže, že zamestnávateľ splnil ponukovú povinnosť len formálne a konal v rozpore s dobrými mravmi, bude potrebné to hodnotiť ako zneužitie výkonu práva a výpoveď z pracovného pomeru bude potrebné považovať za neplatnú.

19. Vzhľadom na to, že žalovaný dôvodne namietal nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom, dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu vo výroku napadnutom dovolaním žalovaného zrušil (§ 449 ods. 1 CSP). Keďže dôvody, pre ktoré bol zrušený rozsudok odvolacieho súdu, sa vzťahujú aj na rozsudok súdu prvej inštancie (vo výroku I.), dovolací súd s prihliadnutím na zásadu hospodárnosti a rýchlosti konania (čl. 17 Základných princípov CSP) konštatuje, že nápravu nemožno dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu. Preto dovolací súd zrušil aj dotknutý výrok rozsudku súdu prvej inštancie (§ 449 ods. 2 CSP) a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

20. Výroky rozsudku odvolacieho súdu, ktoré dovolaním napadla žalobkyňa, boli závislé od výroku o platnosti alebo neplatnosti skončenia pracovného pomeru. Preto keď dovolací súd zrušil výrok rozsudku súdu prvej inštancie o neplatnosti výpovede a rozhodnutie odvolacieho súdu potvrdzujúce tento výrok, musel súčasne aj bez vecného preskúmania dovolacích námietok žalobkyne zrušiť závislé výroky o nemožnosti spravodlivo požadovať od žalovaného, aby žalobkyňu ďalej zamestnával, o trvaní pracovného pomeru a o náhrade mzdy (§ 439 písm. a/ CSP). V záujme zjednodušenia a zrozumiteľnosti výroku dovolacieho rozhodnutia dovolací súd zrušil celý rozsudok súdu prvej inštancie, aj keď si bol vedomý, že jeho časť už bola zrušená rozsudkom odvolacieho súdu vo výroku, ktorý nebol dotknutý dovolaniami.

21. V ďalšom konaní sú súd prvej inštancie a odvolací súd viazaní právnym názorom dovolacieho súdu vysloveným v tomto uznesení (§ 455 CSP). Ako bolo uvedené vyššie, súd prvej inštancie v ďalšom konaní preskúma, či výška ponúkanej mzdy bola v súlade s mzdovými predpismi, kolektívnou zmluvou, či nebola v rozpore s dobrými mravmi, prípadne diskriminačná vzhľadom na výšku mzdy iných zamestnancov a zamestnankýň vykonávajúcich za porovnateľných podmienok porovnateľnú prácu. V

novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne znova o trovách pôvodného konania a rozhodne aj o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP). Ak súd dospeje k záveru, že výpoveď z pracovného pomeru je neplatná, rozhodne opätovne aj o návrhu žalovaného na určenie, že nemožno od neho spravodlivo požadovať, aby žalobkyňu ďalej zamestnával, ako aj o nárokoch žalobkyne na náhradu mzdy.

22. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.